

Onkoloji Hastalarında Görülen İlaç-İlaç Etkileşimlerinin Değerlendirilmesi

Oğuzhan Selvi¹, Sinem Gürcü²

¹Eskişehir Şehir Hastanesi, Tıbbi Onkoloji Kliniği, Eskişehir

²Eskişehir Şehir Hastanesi, Kemoterapi Birimi, Eskişehir

Amaç: İlaç kullanımı sırasında, öngörülen veya öngörülemeyen yan etkileri, toksik etkileri ve ilaç etkileşimleri de klinik pratikte sıkça rastlanmaktadır. Onkoloji hastaları, kemoterapi ilaçlarının yanında morbidite ve mortalite artışına neden olabilecek birçok farklı ilaç kullanmaktadırlar. Bu çalışmada, onkoloji hastalarının reçeteleri retrospektif olarak incelenmiş ve ilaç etkileşimleri ile ilgili farkındalık yaratmak amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Çalışmada Eylül-Aralık 2023 tarihleri arasında Tıbbi Onkoloji Polikliniğine başvuran hastaların reçeteleri incelenmiştir. Çalışmaya 18 – 65 yaş arası hastaların reçeteleri dahil edilmiştir. Reçetede ilaç sayısı minimum 3 olarak belirlenmiş; 2 ve altı ilaç olan reçeteler çalışmaya dahil edilmemiştir. Etkileşim için, klinik karar destek programı olan RX Media Pharma kullanılmış ve bu programın “İlaç-İlaç Etkileşim” modülü reçetelere uygulanmıştır.

Bulgular: Çalışmaya 76 reçete dahil edilmiştir. Reçetelerin %52,6’sı (n=40) kadınlara; %47,4’i (n=36) erkeklere aittir. Reçetelerdeki ortalama ilaç sayısı 4,4’tür. Reçete sahiplerinin yaş ortalaması 54,8’dir. Tüm reçetelerde toplam 28 adet yüksek, 12 adet orta ve 24 adet düşük düzey etkileşim tespit edilmiştir.

Sonuç: Onkoloji hastalarında ilaç-ilaç etkileşimleri sıklıkla gözlenmektedir. Hastaları takip eden hekim ve eczacıların bu durumun farkında olması ve reçete edilmesi planlanan her yeni ilacın ilaç-ilaç etkileşimine neden olup olmadığını sorgulaması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: ilaç etkileşimleri, onkoloji, ilaç kullanımı değerlendirme

Etkileşim	Etkileşim sayısı
Yüksek	28
Granisetron x Tramadol	10
Granisetron x Fentanil	7
Deksametazon x Fentanil	6
Doksorubisin x Essitalopram	3
Granisetron x Essitalopram	2
Orta	12
Sisplatin x Lansoprazol	3
Pemetreksed x Deksketoprofen	3
Pemetreksed x Asetilsalisilik asit	3
Nivolumab x Deksametazon	3
Düşük	24
Deksametazon x Deksketoprofen	19
Demir x Çinko	5